

fanguinis excrementum, negotium faceſſat, & tenuitate ſuâ ac redineque moleſtet, Cinnabaris nativa opem fert egregiam, cum cauſæ radicalis reſpectu, tum producti poſterioris intuitu. Si enim ad grana decem cum pulveribus & ſpeciebus aliis cephalicis detur, caput, cerebrum, totumque nervoſum genus roborat admiraculum uſque, catarrhos prohibet, eoſque ita ad *πεπρασµὸν* deducit, ut ſine noxa & periculo excerni facile queant.

C A P U T XXXII.

Cinnabaris Mineralis correctæ uſum in adfectibus mediæ ventris, pectoris ſcilicet reſpicit.

Solatii multum in adfectibus his adfert Cinnabaris mineralis ob æur ſuum ſuave, temperatum atque anodynum. Lipothymia, ſyncopes & palpitationis cordis cauſa eſt ſanguinis grumeſcentia; huic debetur Cinnabaris nativa; illa ſiquidem ſanguinis partes craſſiores reſolvit, tenuiores alterat & diſſipat, acriores verò temperat ac corrigit. Hinc in taliſmodi adfectibus & ſymptomatibus, hypochondriacis familiaribus, lipothymia ſcilicet, ſyncope & cordis palpitatione, ceſſantibus etiam in prioribus omnibus operationibus animalibus & vitalibus ad ſenſum, nil præſentius invenitur & conſultius, quàm Cinnabaris nativa, ut ſimul reſolvens & præcipitans, ſi cum aliis reſolventibus & præcipitantibus in pulverem hoc modo redigatur. R. Cinnabr. nativ. ꝯnii diaphor. Corall. rubr. præp. Conch. præp. Ocul. ꝯ. præp. ana ꝯß. Vitriol. ꝯtis gr. vj. Laudan. opiat. gr. j. Miſc. fiat pulvis, dividendus

In tertianis plerumque post catharticum, præfertim emeticam, simplicissimum concharum pulverem solitarium, aut cum nativa Cinnabari, vel pulvere anodyno mistum satisfacere asserit Dn. D. Dan. Ludovici Pharmac. dissert. 1. pag. 286. Exemplum ejusmodi medicationis habet Vir hic celeberrimus in Anno 3. *Ephemerid. Curios. Germanic. obs. 254.* Cinnabari nativâ tertianas in plurimis persanavit Christoph. Heupergerus, Medicus Augustanus apud Georg. Hier. Velschium in *Mictommem. pag. 10.* Quibus subjicit Velschius: Id non tam propter diaphoresin eligebatur, quàm illam ob causam, quam ediximus in *Notis ad obs. 118. H. Reusneri;* quam tamen ibi non legimus. Eam autem satis expresserunt Thom. Willis *Lib. de febr. cap. 6.* & Martinus Kergerus *Lib. Physico-Medic. de Fermentat. sect. 3. cap. 3.*

Videtur etiam Θ I rubrum antifebrile, quod maximè laudat Frid. Hoffmannus in *præfat. meth. med.* recipere Cinnabarin nativam. Hoc Θ I antifebrile album & rubrum, ut ipse fatetur, nulli cedit in paroxysmo febrili abigendo, dum fermentum febrile in primo quasi flore extinguit, figendo ac præcipitando, & postmodum per sudorem ac urinam everrendo, horâ unâ vel circiter ante paroxysmum exhibitum, pro ratione ætatis & subjecti à gr. iv. ad \mathcal{D} ß. vel \mathcal{D} j. in liquore convenienti. Rarò bis vel ter sumitur. In febribus siquidem, qualescunque fuerint, rectè ab initio Θ lia antifebrilia, bezoardicum \mathcal{Z} le, \mathcal{O} lare, aut \mathcal{O} rtiale, item tinctura bezoardica exhiberi possunt, & pro confortatione offerri magisterium perlarum, eboris, liquor perlarum, corallorum.

Salia hæc antifebrilia nihil aliud esse credimus quam

quàm Otrum Θ -latum *Mynsichti*, vel etiam Otrum
 Œniatum cum Θ -lo σ -tis eliquatum, filtratum & ad
 Θ lis consistentiam benè evaporatum, postea Cin-
 nabari nativâ sufficienter tinctum. Hoc Otrum
 Œniatum potest etiam cum Θ -lo σ -tis sine deliquio
 misceri, & deindè Cinnabari nativâ tingi.

In febribus continuis, inprimis malignis, admo-
 dum etiam valet hæc Cinnabaris nativa, præsertim,
 si vigiliæ, delirium convulsionesque jam immi-
 neant. Hæc enim sudorem movet, humorum acri-
 moniam, ebullitionem & fermentationem p. n. de-
 mulcet atque temperat, cor & spiritus contra ma-
 lignitatis atomos & ἀπορροὰς munit, somnum pro-
 movet, delirium arcet, convulsionesque abigit. Vi-
 res autem suas magis exserit, si cum Dialcordio
Fracastorii, & pulveribus bezoarticis misceatur &
 exhibeatur, ut hoc modo sudor, crebrâ corporis
 jectigatione prohibitus, commodè excitetur, na-
 turaque vigiliis debilitata & morbo, robur acqui-
 rat valentius, atque ita simul delirium præcavea-
 tur.

Alexipharmaca quoque Cinnabaris mineralis
 est, convenitque ob æur suum temperatum & Θ l
 Œriale tum venenis in genere ab extra propinatis,
 vel per errorem haustis & communicatis, cor mu-
 niendo, & sanguinis ac seri tonum illibatum con-
 servando, tum in peste, febribus malignis & pesti-
 lentialibus, *Hungaricis*, petechialibus, febribus
 puerperarū, variolis & morbillis, ac similibus con-
 tagiosis & mali moris adfectibus, quatenus etiam
 vel serum ejusque motum promovere, & coagu-
 lationem impedire, vel illud fluxile reddere valet.
 Undè regulæ instar notamus: In febribus malignis,
 ubicunq; serum quasi coagulatum est, & sudor

hinc nullus obtineri potest: sed omnia quasi uruntur Cinnabrina, (ut Cinnabarin nativam & factitiam ꝯniamalem,) aliis prudenter maritata bezoardicis, ejus fluxilitatem maximè promovere. Verùm si ad resolutionem & ichorescentiam planè sanguis inclinet, omninò devitanda esse, neque in ipsis tunc subsequenter motibus convulsivis omninò tuta esse vel fida. Ex quo ipso etiam eximia horum agendi virtutis emergit differentia.

In his etiam adfectibus, si delirii, convulsionum advertantur indicia: si vigiliæ vel dolores adsint, optimo consilio pulverem bezoarticum *Sennerti*, vel etiam cordialem *Dorncreilii* cum Cinnabari minerali selectissima saturatissimaque, vel ꝯnii cum paucis granis Mag. anodynii *Rolsincii* miscemus, ægrisq; cum aqua quadam appropriata præbemus. Sic serùm malignum redditur multùm ad expellendum aptius, variaque symptomata perniciose præcaventur.

Non in epilepsia solùm, doloribus capitis, articulorum seu pleuriticis etiam, adeoque omnibus totius corporis convenit Cinnabaris nativa, quatenus humores serosos ac acres invertit, & eorum acrimoniã quã nervi & membranæ irritantur, tenduntur & vellicantur absorbet; undè Cinnabaris non cephalicum tantùm est, & capitis membranas ac nervos respicit, sed reliquarum etiam partium corporis.

In doloribus ergò pleuriticis admodum convenire Cinnabarin nativam, cum excell. *Wedelio lib. 1. sect. 3. cap. 1. & lib. 2. sect. 2. cap. 10. de medicam. facult. experti sumus. Præmissis enim venæ sectione atque bezoardicis volatilibus, multos nuper in pleuritide epidemia ex sero scorbutico doloribus acutissimis*

hoc

hoc pulvere tandem liberavimus : ℞. Pulv. anti-
pleuritic. *Aug.* gr. X. Rasur. dent. apri, Mandib.
luc. pisc. c. c. spagyric. præp. ꝯnii diaphor. Cinna-
bar. nativ. ana gr. v. Misc. fiat pulvis, exhibendus
cum aq. papav. rh. card. bened. mar. & Sir. papav.
rh. ana ℥ss.

Quàm promptè hoc pulvere morbus auscultet
Medico, dici non potest. Expectoratio hînc melior
succedit, vires confortantur, ac ipse morbus longè
felicîus ad finem decurrit ; atque hoc pacto, sæpis-
simè, absque venæ sectione quoque pleuriticos re-
stituimus. Et hic pulvis admirandos effectus præ-
stat non modò in vera pleuritide, sed etiam in aliis
pectoris apostematibus, adeò ut aliquoties præsen-
taneo cum levamine per alvum materiam purulen-
tam evacuet.

In adfectibus pectoris quæ balsamica, balsamum
gris, quæ ꝯnii fixum, balsamum ꝯnii, Cinnabaris
nativa, &c. eximiè profunt.

In tussi ab acredine humorum salforum & sero-
forum orta, ut illa corrigatur, illorumque ἐπιήρυσσις
in pulmones cohibeatur, Cinnabaris nativa benè
cum aliis pectoralibus lenientibus atque incrassan-
tibus permiscetur.

In asthma pariter præcordiali, & in omni asth-
mate à fluxili materia serosa, quæ apta nata est, pul-
monum bronchia obstruere, convenit etiam Cin-
nabaris nativa spermatis ceti, lacti gris pulveri radic.
aronis & ireos *Florentin.* ꝯnio diaphoretico, ocu-
lis ☉ & aliis resolventibus ac præcipi-
tantibus mixta.